

Handläggare
Johanna Wikander
08-508 269 07
johanna.wikander@stockholm.se**Till**
Fastighetsnämnden
2016-10-25

Avfallsplan för Stockholm 2017-2020. Remissvar.

Förslag till beslut

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Fastighetsnämnden förklarar ärendet för omedelbart justerat.

Åsa Öttenius
FörvaltningschefPontus Werlinder
Avdelningschef

Sammanfattning

Stockholm Vatten har remitterat *Avfallsplan för Stockholm 2017-2020* (Dnr 1.6-430/2016) till fastighetsnämnden. Remisstiden sträcker sig till den 30 oktober 2016 varför ärendet behöver omedelbar justering.

Fastighetskontoret anser att avfallsplanens struktur är väl bearbetad och ser positivt på att de övergripande målen är bibehållna samt att planen knyter an till stadens miljöprogram.

Förslaget att undersöka om avfallsplanen kan vara ett tematiskt tillägg till översiktsplanen är av stor vikt för att säkra plats och en effektiv logistik kring avfallshanteringen.

Fastighetskontoret anser att det i avfallsplanen finns möjlighet för ett utökat fokus på verksamheter. Även arbetet med att förebygga uppkomst av avfall skulle kunna vidareutvecklas i planen.

Fastighetskontoret
UtvecklingsavdelningenHantverkargatan 2
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 270 70
fastighetskontoret@stockholm.se
stockholm.se/fastighetskontoret

Vidare förs en rad utvecklingsprojekt av tekniska lösningar fram. I tillägg till dessa föreslår fastighetskontoret att även utvecklingsprojekt definieras för att utveckla lösningar på administrativa problemställningar, och därmed realisera implementeringen av de tekniska systemen.

En generell kommentar om att göra avfallshantering till en del av den fysiska planeringen är att samtliga stadens byggande förvaltningar bör omfattas av denna målsättning. Detta för att möjliggöra synergier i arbetet för planering och utförande av god avfallshantering i enlighet med detta remissvar.

Utlåtande

Fastighetsnämnden har mottagit en remiss från Stockholm Vatten angående *Avfallsplan för Stockholm 2017-2020* som ska beslutas av kommunfullmäktige. Remisstiden sträcker sig till den 30 oktober 2016 varför ärendet behöver omedelbar justering.

Bakgrund

Enligt Miljöbalken ska alla kommuner ha en avfallsplan, omfattande allt avfall i kommunen – både det som kommunen har ansvar för och övrigt avfall.

Förslaget till ny avfallsplan är i stort en revidering av gällande avfallsplan och som tidigare finns fyra huvudmål som sedan brutits ned i detaljerade delmål, berörda aktörer, aktiviteter samt uppföljning.

Syftet med avfallsplanen är att Stockholm ska ha en strategi för stadens och andra aktörers arbete inom avfallsområdet.

Tyngdpunkten i planen ligger på hushållen, men den innehåller även mål som omfattar övriga verksamheter.

Kontorets analys

Fastighetskontoret anser att planen är väl strukturerad och tydlig i definition av mål, ansvar och uppföljning. Att planen även går i samma riktning som stadens miljöprogram är viktigt och något vi ser mycket positivt på.

Tyngdpunkten i den föreslagna planen ligger på hushåll samt kommunikationsinsatser vilket är viktiga områden för en effektiv och säker avfallshantering i en växande stad. Vad gäller kommunikationsinsatser kan man överväga att också lyfta fram vad som händer i hela avfallskedjan (exempelvis hur avfallet slutligen hanteras).

Vidare är förslaget att undersöka om avfallsplanen kan vara ett tematiskt tillägg till översiktsplanen av stor vikt för att säkra en effektiv logistik kring avfallshanteringen. Detta är därför en aktivitet fastighetskontoret vill poängtera är av stor betydelse för att i många fall adressera grundproblemet till varför god avfallshantering inte alltid kan uppnås – brist på plats och effektiv logistik. Möjligheter till samordning av avfallshanteringen, genom planeringsprocesser, logistikplanering samt tekniska system skulle vara önskvärt att lyfta fram i Stockholm Vattens prognoser för framtiden.

Hushållen är i fokus för avfallsplanen, men fastighetskontoret anser att det i planen finns möjlighet för ett utökat fokus på verksamheter. Att Stockholm Vatten enligt remissen föreslår att vidareutveckla riktlinjerna ”Projektera och bygg för god avfallshantering” är något fastighetskontoret finner betydelsefullt. Detta då riktlinjerna ger en god vägledning för planering av avfallshantering och logistik vid ny- och ombyggnation. Fastighetskontoret uppmuntrar en vidareutveckling av riktlinjerna och ser gärna att man i avfallsplanen i större omfattning hänvisar till dessa. Detta då de inte endast är praktiskt tillämpbara, utan för att de också berör det kontoret anser är en grundproblematik i stadens avfallshantering. Det är inte kommunikation och kompetens kring avfallshantering som är problemet i första hand, vilket merparten av åtgärderna i avfallsplanen syftar till, utan platsbrist inom- såväl som utomhus samt effektiva logistiklösningar där brister finns. Ett för syftet väl anpassat avfallsrum som säkrar en god arbetsmiljö och effektiv logistik (inom såväl som utom byggnaden) möjliggör en god avfallssortering och hantering.

En rad utvecklingsområden definieras, bland annat biokol, avfallskvarnar och avfallshantering i parker och offentliga rum. Dessa är relevanta för utvecklingen av avfallshanteringen. Men fastighetskontoret önskar att utvecklingsområden även definieras för ägande och drift av de nya lösningarna. Detta för att möjliggöra implementeringen av de tekniska lösningar som föreslås. Ett exempel är att det bör utredas hur ägandeförhållandet och ansvaret för avfallskvarnar ska vara fördelat mellan fastighetsägare, boende, Stockholm Vatten och kommunen. Liknande utmaningar finns vad gäller sopsugar. Här kan ett utvecklingsprojekt i samverkan hjälpa till att utveckla lösningar på dessa administrativa problemställningar och hjälpa implementeringen av de tekniska systemen.

Fastighetskontoret har ett antal mer specifika kommentarer till vissa av planens mål och delmål, vilka följer nedan.

Mål 1: Avfall från boende och verksamma i staden minskar och det som ändå uppkommer tas omhand resurseffektivt

I beskrivningen av målet hänvisas inledningsvis till avfallshierarkin. Dock anser fastighetskontoret att problemanalysen och föreslagna åtgärder inte omfattar det första stegen i hierarkin – förebyggande. Det kan anses vara utanför Stockholm Vattens rådighet, men då bör den gränsdragningen tydliggöras.

Vad gäller verksamheter så finns det en möjlighet att arbeta med förebyggande åtgärder i större utsträckning. Riktlinjer inom staden samt information hur verksamheter kan realisera detta skulle vara ett välkommet stöd. Till exempel så finns det en möjlighet för byggande förvaltningar att se över hur byggnationer och renoveringar projekteras för att förebygga uppkomst av avfall i tidiga skeden. Som avfallsplanen lyfter fram så har även upphandling och inköp en viktig roll i denna styrning. Vidare vore det även värdefullt att lyfta fram avfallstaxor som styrmedel och hur eventuella förändringar i dessa kan verka förebyggande.

För att möjliggöra att mer material sorteras ut för återvinning så anges det att fastighetsägare bör skapa sorteringsmöjligheter för boende och verksamma samt informera om dessa. Detta är helt riktigt och för att möjliggöra detta vill kontoret knyta an till tidigare kommentarer i frågan. En vidareutveckling av riktlinjer för projektering har en möjlighet att utgöra ett positivt bidrag till verksamheter för att möjliggöra detta. Men fastighetskontoret efterfrågar även utvecklingsprojekt kring möjligheter att utveckla avfallslogistiken och samverkan kring denna i staden.

Vad gäller förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av bygg- och rivningsavfall så är exempel på vad byggande aktörer kan göra relevanta. Det kan dock övervägas att ta ett bredare grepp om frågan. Till exempel kan krav ställas på rivningsentreprenörer att inte bara återvinna, utan även möjliggöra återanvändning av material. Även här skulle stadsövergripande riktlinjer vara en aktivitet som skulle ge ett stort bidrag till verksamheterna.

Mål 2: Avfall som kan vara skadligt för människan eller miljö förebyggs och hanteras säkert.

Fastighetskontoret anser att detta mål bör hänvisa och relatera till stadens kemikalieplan och miljöprogrammets målsättningar inom materialhantering.

Förslaget att utarbeta rutiner mellan förvaltningar kring rivningslov och tillsyn är något fastighetskontoret ser mycket positivt på. Samordning och likriktning av riktlinjer och tillvägagångssätt är positivt inte bara för stadens egna verksamheter utan också för de entreprenörer och leverantörer staden anlitar.

Mål 3: Avfallshanteringen anpassas till människan

En generell synpunkt relaterat till detta mål, men även avfallsplanen i helhet, är att det hygieniska perspektivet på en god avfallshandling kan framkomma ytterligare i avfallsplanen såväl som avfall relaterat till avloppssystemen.

En detaljerad kommentar som en följd av detta är att vid planering av avfallsutrymmen bör det även planeras för avlopp för att möjliggöra rengöring och därmed säkerställa hygien.

Vid utveckling av system med god arbetsmiljö vid hämtning av avfall från fastigheter kan detta område vidareutvecklas i nuvarande riktlinjer för projektering av god avfallshandling. Hänvisningar till Arbetsmiljöverkets information till byggherrar kan vara ett exempel på hur riktlinjerna kan utvecklas.

Mål 4: Avfallshandling ska vara en självklar del i stadens fysiska planering

En generell kommentar för samtliga delmål och dess aktörer är att fastighetskontoret bör vara en bland flera utpekad aktör i staden. Detta för att möjliggöra synergier i arbetet för planering och utförande av god avfallshandling i enlighet med tidigare kommentarer i detta remissvar.

Slut**Bilagor:**

1. Remissen.